

22120059

CROATIAN A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
CROATE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
CROATA A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Napišite sastavak potaknut **jednim** od navedenih tekstova:

1.

Neosjetno i polako svršavalo se jedno poglavlje u mom životu: mladost. U drugim prilikama ono je trebalo biti najsretnije, kao dragi svjedok i drug čovjeku samcu u kasnijem, ružnijem i crnjem životu. U mojim prilikama ono je bilo uvod i zasluživalo je u cijelosti taj naziv, jer je zaista bilo samo uvod. Koliko je kod toga bilo moje svijesne volje ili moje krivnje, to bi bilo teško odrediti. Događaji su me vukli za sobom, i ja sam se nemoćno vrtio u njihovu viru, izgubljen i malen, kao slomljena grana, koju bujica nosi sa sobom niz strminu. Ljudi su strahovito voljeli da me truju, da me vide malena i ponižena pred sobom i da mi se onda nadmoćno smiju. Nevidljivo i neprimjetno prelazio sam iz godine u godinu. Djetinjstvo je bilo već daleko za mnom i jako je mirisalo na zrelo voće, na poljsko cvijeće, na vrbove svirale i na tihu, skromnu majku, koja me je jedina u životu voljela. Ja sam stario i sve mučnije osjećao svoju starost. Lagano me je život podčinjao sebi. Sve su riječi s vremenom dobivale drugi prizvuk, nešto strano i šuplje, što je odbijalo i plašilo. Doživljaji, s kojima se dnevno sretah, nisu me više samo površno dodirivali, nego su ulazili u mene i bolno me ranjavali. Nešto lijepo i ljupko, slično idili, što sam satkao za sebe u djetinjstvu, sada je bilo prorezano, rasječeno i otrovano. Kao da sam skinuo ispred očiju providni veo, kroz koji sam dotada gledao, i život je odmah dobio druge boje i druge oblike. Ljeti, vraćajući se preko praznika u rodno mjesto, teško sam prepoznavao kuće i lica, s kojima sam godinama živio i koje sam svake godine iznova sretao. Nešto se bitno promijenilo u meni. Bio sam hladan s rođacima, još više sam se tuđio od svojih negdašnjih školskih drugova, po cijele dane sam lutao sam po prudovima i vrbicama oko Save, veslao, plivao, kupao se i samotovao, ne tražeći nikoga i ne družeći se ni s kim. Sve više se kod mene (govorahu mi, no ja nisam vjerovao u to) ispoljavala očeva samoživost i njegov prezir prema tuđem mišljenju, koji je konačno platio glavom. Sasvim sam dostajao sam sebi. Jedino, što sam želio i bez čega nisam mogao biti, bilo je sunce, samoća i moji snovi, koje mi sad sve češće zamjenjivahu knjige. Prošla me je želja, da postanem slavan vojskovođa, ali me nije ostavila navika, da o svemu, što sam nakanio, najprije dugo mislim i sanjarim. Otuda svim mojim odlukama biljeg težine i trijezne zreline (jer sam ih dugo nosio u sebi i doživio u svim mogućim varijantama), iako ja zapravo nisam bio ni trijezan ni težak, nego malodušan i neodlučan. Volio sam vjetar, oluju, kišu, mutnu, nabujalu Savu i mrko nebo, koje se prijetilo stablima, ljudima i životinjama. Još uvijek me je djetinjski veselila pjesma ptica i šareni let leptira po rascvaloj djetelini. Jednoga dana, poslije plahog, bučnog pljuska, koji je oprao lišće i cvijeće i osvježio uzduh, dotada zaparan, gluh i težak, sreo sam u žitu ispod sela svoju rođaku Višnjju, koja je sada već bila velika, lijepa djevojka s dugačkim pletenicama i modrim očima ispod gustih, začudo sasvim crnih obrva, koje su joj osjenile i postarale lice. Išla je sama, mahala srpom po zraku, bose, lijepe, malo prekrupne za njezinu težinu noge, vlažne od kiše i trave, kroz koju je gazila, bile su joj crvene od vjetra, kopriva i ujeda komaraca. Bilo je nešto na njoj, što je sjećalo na zrele, crvene jagode, na poljsko cvijeće, koje oporo, teško miriše. Prošla je kraj mene, ne primijetivši me.

– Višnja! – zazvao sam je ja.

Stala je i nasmijala se.

– Kako si me uplašio! – rekla je tada. – Što tražiš ovdje?

- 40 Odgovorio sam joj, da ne tražim nikoga, ali da mi je milo, što sam našao nju. Sjetio sam se, kako je nekada bila mala i kako je zajedno sa mnom krala kocke šećera iz ormara, gdje je maćuha sakrivala šećer pred nama pa sam se sada začudio, kako je velika i lijepa narasla za posljednjih nekoliko godina i kako su joj crne obrve. Njoj to valjda nije krivo?

Ivo Kozarčanin, *Sam Čovjek* (1937)

- Kakvu općenitu sliku o svom djetinjstvu iznosi pisac slikajući i opisujući svoj prošli život?
- Što novo unosi u taj opis susret s nekadašnjim djevojčicom, sada djevojkom?
- Kako se opisane prirodne pojave vezuju uz pripovjedačev životni tijek?

2.

JESENSKE MAGLE

I

Idu već magle sa pokajnim ruhom,
spuštaju teško nad strni se suhom.

Sive su usne, a slijepo im oko
mrtvo, u očnice skrito duboko.

5 Idu ko sablasne vojske bez zvuka,
prekrivši polja što puna su mûka.

One su brisale šume i gore,
stvorile blijedo bez oblaka more.

10 Bilo je gdjegdje cvjetova još krasnih,
spomena dana sunčanih i jasnih.

Sive su usne se taknule lako
čaški, i cvijeće je svenulo svako.

II

Sami smo, srce nam nesreću sluti.
Tako je tiho, da šutnju je čuti.

15 Gušća pred oknom je koprena blijeda,
il je to noć, što nas potajno gleda.

Zašto smo zalud se morali naći,
čemu nam sunce, kad sad mu je zaći!

20 Šutimo. Zašto i noć da nas sluša,
čemu nam riječ, kad je osjeća duša?!

Zastri sva okna, to jesen sad ide,
mogle bi magle da dušu nam vide:

Sive su usne, a slijepo im oko
mrtvo, u očnice skrito duboko.

Dragutin Domjanić, *Pjesme* (1909)

- Zašto je pjesma razdijeljena na dva dijela?
  - Kakva se obilježja pridijevaju jesenskim maglama?
  - O čemu razmatra „lirsko mi“?
  - Koja su obilježja pjesničke „impresije“, a koja „ekspresije“?
-